

Verslag webinar M-ESCo 3 september 2020

Klimaatverbond Nederland vindt het belangrijk dat iedereen mee kan doen in de energietransitie. Dat is ook nodig, willen we de klimaatdoelstellingen halen. Samen met inmiddels 19 gemeenten en andere partners zijn we aan de slag om dit mogelijk te maken door middel van zogenaamde 'maatschappelijke energy service companies', ofwel M-ESCo's. We onderzoeken de mogelijkheden om M-ESCo's in deze gemeenten in te zetten, waarbij de bewoner centraal staat en een CO₂-neutrale woonomgeving in 2050 het overkoepelende doel is.

Onderdeel van het programma is ook kennisuitwisseling en training. Daartoe hebben we op donderdag 3 september een eerste uit een serie webinars georganiseerd. De focus hierin was tweedelig:

- De basis van het programma: wat is de programma-opzet voor de komende periode en hoe gaan we dat tot uitvoering brengen? Dit deel was specifiek gericht op bestuurders van deelnemende gemeenten, waarbij zij ook de ruimte kregen om eventuele verhelderende vragen te stellen;
- Aandacht voor de inhoud: wat is een ESCo? Wat zijn de verschillende toepassingsgebieden?

De basis van het programma - Wouter Pieterse, Klimaatverbond Nederland

Het doel van het M-ESCo-programma is om een structurele aanpak te bieden om een CO₂-vrije gebouwde omgeving te realiseren. De aanpak borduurt verder op de uitkomsten en gekozen richting in de Transitievisie Warmte en de wijkuitvoeringsplannen. Daarnaast zijn de leden van het consortium goed op de hoogte van andere ESCo-initiatieven, zoals TRANSFORM en het Woningabonnement. Over een periode van twee á drie jaar wordt gewerkt aan een organisatorisch, juridisch en financieel plan, waarbij gebouwd wordt aan een lokaal en regionaal institutioneel kader waar een M-ESCo een plek in kan krijgen.

Belangrijk uitgangspunt is en blijft dat iedereen in de wijk mee kan doen in de energietransitie, zowel mentaal als economisch. De M-ESCo zal dienen om hen, de gemeenten en andere partijen te ontzorgen, waarbij in de wijk ook oog zal zijn voor zogenaamde 'meekoppelkansen' om de leefomgeving van bewoners verder te verbeteren.

Inmiddels zijn er 19 gemeenten die hebben toegezegd mee te doen en is er ook nog een klein aantal gemeenten dat overweegt deel te nemen. Deze gemeenten zijn verspreid over zeven regio's en drie provincies en met het oog op de waarde van dit programma op nationaal niveau is ook het ministerie van BZK aangehaakt. Zij verleent dit jaar ook financiële steun aan het kennisconsortium.

De subsidie die we vanuit de deelnemende gemeenten aanvragen heet EUCF: de European City Facility. In deze subsidie is per aanvraag €60.000,- beschikbaar waar geen cofinanciering voor nodig is. Hiervan wordt €40.000,- aan de voorkant uitgekeerd en het resterende bedrag volgt aan het einde van de periode, mits er resultaat wordt geleverd. De samenwerking houdt in dat als de aanvraag is gehonoreerd, de helft wordt afgedragen aan

het kennisconsortium voor gemeenschappelijke activiteiten en vraagstukken en dat de andere helft door de gemeente zelf wordt ingezet.

Het laatste nieuws over de EUUCF-regeling is dat de ruimte vrij beperkt is voor de eerste ronde (met als inschrijfdeadline 2 oktober 2020). Aan het einde van deze ronde zullen 11 aanvragen worden gehonoreerd voor onze gehele regio, bestaande uit 11 landen. Hierna zullen nog drie rondes volgen, waarin nog eens 23, 23 en 18 aanvragen zullen worden gehonoreerd. Aangezien wij vanuit dit programma met ongeveer 20 inschrijvingen mee willen doen, bestaat de kans dat een deel van onze aanvragen niet gehonoreerd zal worden. Daarom zijn Klimaatverbond en de andere partners uit het consortium ook op zoek naar alternatieve fondsen om dit te ondervangen.

Wat is een ESCo? - Nico Janssen, Balance (Start 30:34)

ESCo's zijn er in verschillende soorten en toepassingsgebieden. Nico gaf in zijn presentatie allereerst de definitie van een ESCo, namelijk: ESCo's zijn partijen die op basis van meerjarige prestatie-overeenkomsten voor gebouweigenaren verduurzaming van hun pand(en) en/of energievoorziening organiseren op basis van maximale ontzorging. Binnen de prestatieovereenkomst garandeert de ESCo over de looptijd van het contract een bepaalde prestatie van installaties en/of maatregelen, zoals een minimale energiebesparing of -levering, of maximaal energiegebruik. Additioneel kunnen afspraken gemaakt worden over prestaties op het gebied van comfort en/of binnenklimaat en de financiering van maatregelen.

Het uitgangspunt van een ESCo is dat het budget neutrale verduurzaming voor een gebouw of eigenaar oplevert. Voor een ESCo is extern geld nodig om de benodigde investeringen aan de voorkant te kunnen doen. Vanwege de financiële Nederlandse wet- en regelgeving is er een beperkt aantal mogelijke financiers van een ESCo-constructie, namelijk een bank, een kredietaanbieder, of een lokale overheid.

Het energieprestatiecontract (EPC) is het fundament van een ESCo. Hierin staan de te leveren diensten, prestaties en leveringsvoorwaarden vanuit de ESCo. Een ander onderdeel zijn de 'key performance indicators' (KPI's), hoe er gemonitord gaat worden en onder welke voorwaarden een eventueel bonus-malussysteem geldt. Vanuit de gebouweigenaar wordt vastgelegd welke financiële vergoeding de ESCo ontvangt.

In ons programma kiezen we specifiek voor een *maatschappelijke* ESCo. Hier horen een aantal uitgangspunten bij. Eén van die uitgangspunten is natuurlijk dat iedereen mee moet kunnen doen, ook de mensen zonder vermogen of mogelijkheid tot lening. Daarnaast gaat het bij een M-ESCo ook om het creëren van lokale werkgelegenheid en sociale impact en het meenemen van meekoppelkansen in de wijk. Tevens gaat het niet alleen over het verduurzamen van woningen, maar ook over gezondheid, levensloopbestendigheid en circulariteit en duurzaam bouwen.